

Sygn. akt VU 630/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant st. sekr. sądowy Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku P. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania P. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 6 sierpnia 2018r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 630/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2018 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił P. K. prawa do emerytury podnosząc, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie wykazał wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, tj. jest 25 lat. Jako udowodniony organ rentowy przyjął staż pracy w wymiarze **24 lat, 11 miesięcy i 23 dni**, w tym 23 lata, 8 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz jeden rok, 2 miesiące i 27 dni okresów nieskładkowych. Do stażu pracy organ rentowy nie zaliczył okresów pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym dziadka – H. D.:

- od dnia 28 kwietnia 1974 roku do dnia 31 sierpnia 1976 roku, gdyż okres ten został już zaliczony do stażu pracy w charakterze ucznia w (...) Szkole (...) w P. oraz okresu

- **od dnia 1 września 1976 roku do dnia 5 października 1976 roku**, ponieważ z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie można jednoznacznie stwierdzić, że rodzice wnioskodawcy użytkowali gospodarstwo rolne dziadka, z dokumentów wynikać ma, że gospodarstwo nie stanowiło jedyne źródła utrzymania rodziców wnioskodawcy.

Ponadto organ rentowy uznał, że ubezpieczony **nie udowodnił** 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Do szczególnego stażu pracy wnioskodawcy ZUS nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 25 lipca 1978 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w Fabryce (...) w P. na stanowisku ślusarza (pracownika zatrudnionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych), ponieważ stanowisko to nie zawiera się w wykazach A i B rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

W odwołaniu z dnia 5 września 2018 roku, P. K. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury, konstruując zarzuty naruszenia:

prawa materialnego, tj. § 1 ust. 2 i załącznikiem Wykaz A Dział XIV pkt. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w związku z § 1 i załącznikiem nr 1 Dział XIV Prace różne poz. 12 pkt 18 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r., a to poprzez błędne uznanie, iż praca wykonywana przez ubezpieczonego nie spełnia kryteriów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co w konsekwencji prowadzi do błędnego niezaliczenia okresów od 17 lutego 1977 r. do 25 lipca 1978 r. oraz od 28 sierpnia 1980 r. do 1 stycznia 1999 r. jako pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a to poprzez nie zaliczenie do stażu pracy okresu od 1 września 1976 r. do 5 października 1976 r. wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym,

- naruszenie przepisów prawa procesowego, poprzez sporządzenie zaskarżonej decyzji, w tym jej uzasadnienia w sposób uniemożliwiający weryfikację twierdzeń organu rentowego, m. in. brak szczegółowego wskazania, okresów składkowych i nieskładkowych z dokładnym wskazaniem, czy okresy te wynikają z pobierania nauki, świadczenia pracy w zakładach, czy odbywania zasadniczej służby wojskowej, ewentualnie wykonywania zastępczej służby wojskowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Na rozprawie w dniu 14 grudnia 2018 roku profesjonalny pełnomocnik działający w imieniu ubezpieczonego poparł odwołanie skonstruowane przez swojego mocodawcę i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

P. K., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 18 maja 2018 roku, wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W kwestionariuszu okresów składkowych oraz w kwestionariuszu sporządzonym na potrzeby obliczenia wysokości kapitału początkowego, wnioskodawca wskazał, że w okresie od dnia 1 września 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1976 roku pracował w Zakładzie (...) w P., a od dnia 1 września 1976 roku do dnia 16 lutego 1977 roku nie pracował (dowód: wniosek o emeryturę, k. 1-4, kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych, k. 4 akt emerytalnych I, k. 2 akt kapitałowych II).

Decyzją z dnia 24 maja 2018 roku, organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury ze względu na niewykazanie przez niego 25 letniego stażu pracy, a jedynie 24 lat, 9 miesięcy i 19 dni, w tym 23 lat, 6 miesięcy i 22 dni okresów składkowych oraz 1 roku, 2 miesięcy i 27 dni okresów nieskładkowych oraz nieudowodnienie żadnych okresów pracy w warunkach szczególnych (dowód: decyzja z dnia 24 maja 2018 roku, k. 8 akt emerytalnych I) .

W dniu 13 czerwca 2018 roku ubezpieczony ponownie wniósł o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca wskazał, że w okresie od dnia 28 kwietnia 1974 roku do dnia 6 października 1976 roku pracował w gospodarstwie rolnym wraz z rodzicami A. i F. małżeństwem K. (dowód: wniosek z dnia 13 czerwca 2018 roku, k. 1, oświadczenie wnioskodawcy, k. 7 akt emerytalnych II).

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie wykazał 25-letniego stażu pracy, a jedynie **24 lata, 11 miesięcy i 23 dni**, w tym 23 lata, 8 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 2 miesiące i 27 dni okresów nieskładkowych. ZUS zaliczył do stażu pracy wnioskodawcy okresy zatrudnienia:

- od dnia 1 września 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1976 roku w (...) Szkole Zawodowej (...) w P.,

- od dnia 6 października 1976 roku do dnia 8 grudnia 1976 roku w (...),

- od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 16 lipca 1980 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w Fabryce (...). Do szczególnego stażu pracy wnioskodawcy organ rentowy nie zaliczył żadnych okresów (dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, k. 6, porównanie kart przebiegu zatrudnienia, k. 7 akt emerytalnych I i k. 20 akt emerytalnych II, legitymacja ubezpieczeniowa, k. 10, potwierdzenie okresu ubezpieczenia, k. 11 – 12 akt emerytalnych II, świadectwo pracy z dnia 28 listopada 1989 roku, k. 3 akt kapitałowych).

W okresie od dnia 1 września 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1976 roku wnioskodawca kształcił się w (...) Szkole Zawodowej (...) w P. w zawodzie technik – mechanik. Okres ten został zaliczony przez ZUS w całości do okresów składkowych (dowód: świadectwo ukończenia szkoły, k. 4, karta przebiegu zatrudnienia, k. 20 akt emerytalnych II).

Wnioskodawca jest wnukiem H. D., który od 1971 roku do 1977 roku figurował w ewidencji gruntów, jako osoba władająca nieruchomością rolną o powierzchni ogólnej 1,0137 ha, oznaczonej numerem działki (...), o powierzchni 0,7650 ha, przy ul. (...) i nr (...) o powierzchni 0,2487 ha, przy ul. (...). W okresie od dnia 25 września 1964 roku do dnia 8 lipca 1986 roku wnioskodawca był zameldowany w P., przy ul. (...) P. Ś. (...) i zamieszkiwał z rodzicami pod tym adresem. Ojciec ubezpieczonego był zatrudniony na stanowisku (...) w (...) Spółdzielni Pracy (...) w P. i cierpiał na schorzenia wywołane wypadkiem, w wyniku którego przeszedł zabieg chirurgiczny trepanacji czaszki (dowód: zaświadczenie z dnia 11 czerwca 2018 roku, k. 2, oświadczenie z dnia 6 lipca 2018 roku, k. 16, zaświadczenie z dnia 28 czerwca 2018 roku, k. 19, akt emerytalnych II, zaświadczenie z dnia 10 października 2018 roku, k. 16 akt sprawy, częściowo zeznania wnioskodawcy, protokół z rozprawy z dnia 14 grudnia 2018 roku, k. 24 akt sprawy).

W okresach od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 25 lipca 1978 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza w Fabryce (...) w P. (później (...) S.A. w P.).

Pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych, w którym zaświadczył, że ubezpieczony w okresach od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 25 lipca 1978 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym wymienione w Wykazie A, dział XIV, poz. 12 pkt 18 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 2018 roku (dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, k. 6 akt emerytalnych I).

W okresach zatrudnienia w wydziale (...), to jest **od dnia 1 czerwca 1973 roku do dnia 31 lipca 1994 roku** wnioskodawca zajmował się budową konstrukcji stalowych do wielkogabarytowych urządzeń górniczych, takich jak przenośniki taśmowe, stacje napędowe, obudowy kopalniane, windy i klatki kopalniane. Niezbędne elementy takie jak blachy, ceowniki, płaskowniki, rury były przesyłane do wydziału (...) z wydziału przygotowawczego. Wnioskodawca składał ww. elementy zgodnie z rysunkiem technicznym, a następnie szepiał (wstępnie spawał) przy pomocy spawania elektrycznego (później elektrodami). Elementy, które nie pasowały do siebie, były dopalane do wymiaru za pomocą palnika acetylenowo -tlenowego, a następnie szlifowane przy pomocy szlifierki pneumatycznej. W końcowej fazie wnioskodawca usuwał przy pomocy palnika stężenia pomocnicze i szlifował konstrukcję. Warunki pracy ubezpieczonego były trudne ze względu na duże natężenie hałasu, wibracje, zadymienie, zapylenia, a także brak odpowiedniej wentylacji. Wnioskodawca otrzymywał posiłki i zupy regenerujące. Pracował w ten sposób stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (dowód: zeznania świadków J. F., J. A. i wnioskodawcy, protokół z rozprawy z dnia 14 grudnia 2018 roku, k. 24 – 26 akt sprawy).

Współpracownicy ubezpieczonego: J. F. i J. A., którzy również pracowali w wydziale (...), uzyskali prawo do wcześniejszej emerytury wyrokami Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 października 2007 roku, sygn. akt VU 2323/06 i z dnia 21 czerwca 2016 roku, sygn. akt V U 327/15 (dowód: wyroki SO w Piotrkowie Trybunalskim wraz z uzasadnieniami z dnia 19 października 2007 roku, k. 42, 46 – 48 akt sprawy sygn. akt VU 2323/06 i z dnia 21 czerwca 2016 roku, k. 32, 36 – 40 akt sprawy sygn. akt V U 327/15).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

odwołanie podlega oddaleniu ze względu na niewykazanie przez ubezpieczonego 25-letniego stażu pracy.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepisy dotychczasowe, o których mowa w art. 32 ustawy to przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

W świetle wskazanych wyżej unormowań jedną z koniecznych przesłanek do nabycia przez wnioskodawcę prawa do emerytury jest wykazanie przez niego okresu składkowego i nieskładkowego w ilości 25 lat. Była to podstawowa przesłanka, od której wykazania uzależnione było przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury. Tymczasem wnioskodawca legitymował się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 24 lat, 11 miesięcy i 23 dni. Ubezpieczony wnosił o zaliczenie do stażu pracy okresu od dnia 1 września 1976 roku do dnia 5 października 1976 roku, w którym miał wykonywać pracę w gospodarstwie rolnym. Skarżący zrezygnował z domagania się zaliczenia okresu od dnia 28

kwietnia 1974 roku do dnia 31 sierpnia 1976 roku, gdyż ZUS uwzględnił ten okres jako składkowy z tytułu świadczenia pracy w Zakładzie (...) w P.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie zastosowanie ma art. 10 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy. Zaliczenie do stażu pracy skarżącego okresu wykonywania obowiązków w gospodarstwie rolnym pozwoliłoby uzupełnić okresy składkowe i nieskładkowe do wysokości implikującej spełnienie wymagań ustawowych niezbędnych do przyznania prawa do emerytury. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 roku, sygn. akt III UK 172/15 wskazać należy, że użycie w treści przepisu 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 887) zwrotu „praca w gospodarstwie rolnym” musi powodować, że chodzi w nim wyłącznie o prace wykonywane na terenie tego gospodarstwa rolnego, to znaczy prace pozostające w związku miejscowym z gospodarstwem rolnym. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że przepis art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zawiera jedynie wskazówkę ogólną, iż przy ustalaniu prawa do emerytury, przy obliczaniu jej wysokości, uwzględnia się również przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. Charakter tej pracy, a mianowicie jej stałość określa art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.) mający zastosowanie do domowników pozostających we wspólnocie gospodarczej z rolnikiem.

Art. 6 pkt 2 powołanej ustawy statuuje pojęcie domownika, to jest osoby bliskiej rolnikowi, która:

- a) ukończyła 16 lat,
- b) pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

O uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych okresów pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1 stycznia 1983 roku przesądza wystąpienie dwóch okoliczności. Po pierwsze, wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej „domownika” z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Po drugie, czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 2 marca 2016 roku, sygn. akt III AUa 1016/15).

W tym miejscu z całą mocą zaznaczyć należy, że w toku niniejszego postępowania skarżący, pomimo tego, że był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, znającego rozkład ciężaru dowodu, nie wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentacji, ani zeznań jakichkolwiek świadków, którzy mogliby uprawdopodobnić wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w gospodarstwie rolnym dziadka, H. D.. Na okoliczność wykonywania obowiązków przez skarżącego w tymże gospodarstwie, Sąd dysponował zatem jedynie zeznaniami wnioskodawcy. Na podstawie zaś art. 233 § 1 k.p.c., Sąd uznał te zeznania za niewiarygodne w części, w jakiej ubezpieczony podnosił, iż pracował stale w powyższym gospodarstwie rolnym, albowiem były one wewnętrznie sprzeczne i niekompatybilne

z pozostałym materiałem dowodowym. W pierwszej kolejności wskazać należy, że ubezpieczony wnosił o zaliczenie okresu od dnia 1 września 1976 roku do dnia 5 października 1976 roku dopiero po wydaniu przez ZUS negatywnej dla niego decyzji w kontekście uprawnień emerytalnych. We wcześniejszych kwestionariuszach okresów składkowych i nieskładkowych, ubezpieczony konsekwentnie wskazywał, że wówczas nie pracował. Poza tym, z dokumentacji, którą dysponował Sąd jednoznacznie wynikało, że ubezpieczony nie mieszkał w bezpośredniej bliskości gospodarstwa, albowiem stale zamieszkiwał wraz z rodzicami w bloku. Co więcej, z zeznań ubezpieczonego wynikało, że jego ojciec, którego miał wspomagać w prowadzeniu gospodarstwa, nie mógł stale zajmować się gospodarstwem rolnym dziadka, gdyż był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku krawca. W konsekwencji Sąd uznał zeznania wnioskodawcy w zakresie stałego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym za nieprzekonujące, jako nieoparte jakimkolwiek innymi środkami dowodowymi.

Nie ulega wątpliwości, że w sprawie ubezpieczeniowej osobowe źródła dowodowe, mają charakter subsydiarny, pomagający w wypełnieniu ewentualnych luk w dokumentacji i nie są wystarczającym dowodem do zakwestionowania, faktów wynikających z dokumentacji ubezpieczeniowej. W konsekwencji zeznania wnioskodawcy zasługują na wiarę jedynie w takim zakresie, w jakim korespondują z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy i aktach ubezpieczeniowych. Z dokumentacji tej zaś jednoznacznie wynikało, że ubezpieczony nie zamieszkiwał na terenie gospodarstwa rolnego, a zatem nie był domownikiem w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Co więcej w częściowo uwzględnionych przez Sąd zeznaniach ubezpieczony wywodził, że jego rodzice także nie przebywali stale w gospodarstwie rolnym, co więcej ojciec, którego rolę przy prowadzeniu gospodarstwa skarżący podkreślał, był aktywny zawodowo poza rolnictwem. Dlatego uznać należało, że pomoc wnioskodawcy przy prowadzeniu gospodarstwa rolno mogła być jedynie sporadyczna. Poza tym, aby zakwalifikować wnioskodawcę jako domownika, należałoby uznać, że wykonywał on pracę w gospodarstwie rolnym stale, to jest ciągle. Ubezpieczony zaś ubiegał się ostatecznie o zaliczenie do stażu pracy jedynie krótkiego okresu od dnia 1 września 1976 roku do dnia 5 października 1976 roku, wcześniej bowiem uczył się zawodu ślusarza w (...) Szkole (...) w P.. Tak krótkie świadczenie pracy w rolnictwie odmawia przyznania jej przymiotu stałości.

Podkreślenia wymaga, że przesłanka zaliczenia jako okresów uzupełniających okresu pracy w gospodarstwie rolnym w ilości odpowiadającej co najmniej połowie pełnego wymiaru czasu pracy wiąże się z poglądem, iż praca ta ma mieć charakter ciągły, co oznacza nastawienie ubezpieczonego na stałe świadczenie pracy w gospodarstwie rolnym (gotowość do jej świadczenia, dyspozycyjność) i odpowiadającą temu nastawieniu niezmienną możliwość skorzystania z jego pracy przez rolnika, a negatywną przesłanką staje się doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, czy wykonywanie w gospodarstwie rolnym prac o charakterze dorywczym, okazjonalnie i w wymiarze niższym od połowy pełnego wymiaru czasu pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2015 roku, sygn. akt III AUa 1104/14). Taką też, co najwyżej dorywczą pomoc mógł świadczyć na rzecz dziadka H. D. wnioskodawca.

R., Sąd uznał, że w okresie od dnia 1 września 1976 roku do dnia 5 października 1976 roku wnioskodawca nie pozostawał stale z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym i nie zamieszkiwał na terenie gospodarstwa rolnego lub w bliskim sąsiedztwie, a także nie pracował stale w gospodarstwie rolnym. Faktycznie mógł wykonywać jedynie czynności sprowadzające się do pomocy doraźnej przy wykonywaniu prac rolniczych, które nie pozwalają na zaliczenie spornego okresu do pracy w gospodarstwie rolnym w myśl art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wszak centrum życiowe wnioskodawcy znajdowało się w miejscu zamieszkania rodziców. W krótkim okresie czasu zresztą po ukończeniu (...) Szkoły Zawodowej skarżący podjął pracę u J. S., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...). W konsekwencji brak jest podstaw do uznania, że wnioskodawca był stałym domownikiem w rozumieniu art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, który to warunek należało spełnić, aby zaliczyć sporny okres do stażu pracy ubezpieczonego, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Niewykazanie przez ubezpieczonego 25-letniego stażu pracy musiało implikować dla niego wydanie niekorzystnego rozstrzygnięcia. Nie miało już w konsekwencji znaczenia, że zdaniem Sądu wnioskodawca pracował w warunkach

szczególnych w okresach od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 25 lipca 1978 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w Fabryce (...) w P. na stanowisku ślusarza.

Będąc bowiem zatrudnionym w Fabryce (...) S.A. w P. wnioskodawca w powyższych okresach pracował w wydziale (...), w którym składał elementy do wielkogabarytowych urządzeń górniczych (np. wież górniczych.). Elementy te, takie jak np. blachy, rury, płaskowniki były przesyłane do wydziału (...) z wydziału przygotowawczego. Wnioskodawca składał ww. elementy zgodnie z rysunkiem technicznym, a następnie szepiał przy pomocy spawania elektrycznego. Elementy, które nie pasowały do siebie, były dopalane do wymiaru za pomocą palnika acetylenowo - tlenowego, a następnie szlifowane przy pomocy szlifierki pneumatycznej. W końcowej fazie wnioskodawca usuwał przy pomocy palnika stężenia pomocnicze i wygładzał je szlifierką. Dodać należy, iż stanowisko pracy wnioskodawcy znajdowało się w niewielkiej odległości od stanowisk spawaczy i było oddzielone jedynie prowizoryczną kurtyną z blachy.

Mając powyższe na względzie, nie powinno budzić wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale XIV, poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym) i Dział III poz. 78 (szlifowanie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne). Bez wpływu na powyższe pozostaje fakt, że stanowisko ślusarza nie jest wymienione w wykazie A i B do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. O zakwalifikowaniu danej pracy do prac wykonywanych w warunkach szczególnych decyduje jednakże, nie nazwa stanowiska pracy, a rodzaj wykonywanych czynności (por. chociażby uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, I UK 393/10, LEX Nr 950426). Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika zaś, iż wszystkie prace wykonywane przez wnioskodawcę w spornych okresach, mimo że był zatrudniony na stanowisku ślusarza, były pracami w warunkach szczególnych.

W świetle materiału dowodowego zebranego w sprawie należało stwierdzić, iż zakład pracy w wystawionym wnioskodawcy świadectwie pracy w warunkach szczególnych nie sprecyzował wyczerpująco rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy zgodnie z załącznikiem A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ustaleń w tym zakresie Sąd dokonał w oparciu o zeznania świadków J. A. i J. F. oraz wnioskodawcy. Z dowodów tych wynika, że do podstawowych obowiązków ubezpieczonego należało spawanie i cięcie metali, a także szlifowanie i polerowanie mechaniczne. Zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą, dopuszcza się uznanie za wykonujących pracę w szczególnych warunkach tych pracowników, których pełny wymiar czasu pracy zajmował nie jeden rodzaj pracy w szczególnych warunkach, lecz również inne prace określone w poszczególnych pozycjach działów wykazu załącznika do rozporządzenia. Pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 8 lutego 1983 r. – wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia, sygn. akt II UK 103/11).

Jak już jednak wyżej wspomniano zaliczenie do szczególnego stażu pracy wnioskodawcy okresów od dnia 17 lutego 1977 roku do dnia 25 lipca 1978 roku i od dnia 28 sierpnia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku nie może powodować zmiany decyzji organu rentowego, albowiem wnioskodawca nie wykazał 25-letniego ogólnego stażu pracy. Podkreślenia wymaga, że działający w imieniu wnioskodawcy profesjonalny pełnomocnik, pomimo znajomości brzmienia przepisu art. 6 k.c., stanowiącego że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, nie wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie żadnego innego niż zeznania wnioskodawcy dowodu na okoliczność świadczenia przez ubezpieczonego pracy w gospodarstwie rolnym.

Mając na uwadze, że ubezpieczony nie wykazał 25-letniego stażu pracy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako pozbawione uzasadnionych podstaw prawnych.